No. 156 DONDERDAG 29 DECEMBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen brengen voor zooveel noodig in herinnering, dat de 4e algemeene tienjarige volkstelling zal plaats hebben op Zaturdag den 31 dezer maand.

Dat de inschrijvingsbilletten en invullingsstaten aan de huizen zullen worden rondgebragt op Donderdag en Vrijdag den 29e en 30e te voren.

Dat de ophaling derzelve zal aanvangen op maandag den 2e Januarij daaraanvolgende.

Dat elk hoofd van het gezin aansprakelijk is voor de behoorlijke invulling van het bij hem bezorgde inschrijvingsbiljet, bij gebreke waarvan hem nog acht dagen tijds na de ophaling zullen worden toegestaan om de noodige opgaven aan het gemeentehuis te komen doen, zullende na dien tijd toepasselijk zijn de strafbepalingen van art. 1 der wet van 6 Maart 1118 (Staatsblad No. 12), en noodigen voorts de ingezetenen uit, die geacht kunnen worden daartoe in staat te zijn, om het werk der telling te willen helpen bevorderen door tijdige en naauwkeurige invulling der inschrijvingsbiljetten, en om dezelve voorts wel te bewaren en bij de ophaling voor handen te hebben, ten einde de meeste spoed bij dit werk kunne worden in acht genomen.

Assen den 21 December 1859.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

29 Dec.

Eéne pen heeft geheel Europa in beweging gebragt, door deze enkele uitspraak:

»De Paus zij voortaan alleen gebieder over
»Rome en de omstreken van de stad, van ouds
»het erfgoed van St. Peter genoemd!«

en die pen, door de hand van een onbekende bestuurd, schreef, wat *Napoleon III* haar ingaf.

Maar — laat ons iets meer over die brochure zeggen, hoewel misschien de eene of andere zegt: »het is vervelend, dat *Pius IX* in elk Overzigt de hoofdpersoon is!« 't Is zoo, maar het vraagstuk van de wereldlijke magt des Pausen is ook de hoofdkwestie van den dag, eene kwestie, wier beslissing van diep-ingrijpenden invloed op het toekomstig lot van Europa kan zijn. Immers — welken invloed de R. Catholieke godsdienst uitoefent op den toestand van Europa is voor niemand een geheim, met dien invloed, gesteund door het talent der ultramontaansche partij, door het gezag van grootwaardig heidsbekleeders der kerk en van magtige Potentaten, staat zij tegenover Europa en gordt zich aan tot een wanhopigen kamp tegen den geest des tijds.

Ter zake dan — de onbekende publicist (wilt gij, Keizer *Napoleon*) redeneert alzoo:

»het hoofd-principe der Europesche zaken is de *onmisbaarheid* van 's Paussen *wereldlijke* magt en het congres erkenne dat principe, een princide, gewigtiger dan de *meerdere* of *mindere* uitgestrektheid van het gebied waarover die wereldlijke magt zich uitstrekt.

»Wat het grondgebied betreft, de *stad* Rome is daarvan het gewigtigste, ja zeker het *eenige deel*, dat gewigt heeft.

»Het bezit van Rome en van de omstreken, moet den Priester-Vorst worden gewaarborgd door de groote Mogendheden, met een aanmerkelijk inkomen, te betalen door de Catholieke Staten aan het Hoofd der kerk en wel als eene schatting, als een blijk van *hulde* en als een bewijs van bescherming.

»De Pausselijke Stoel moet worden bewaakt door eene Italiaansche lijfwacht, genomen uit de kern van het Italiaansche Bondsleger.

»De burgerlijke gemeenten moeten, zooveel mogelijk, zich zelve beheeren en het Pausselijk Gouvernement ontheven worden van alle administratieve bemoeijingen. De ingezetenen behooren deel te hebben aan de behandeling van plaatselijke aangelegenheden als vergoeding voor het gemis van politiek leven.

»Elke verwikkeling, iedere gedachte aan oorlog of revolutie, moet alzoo verre van het Pausselijk gebied verwijderd worden gehouden, opdat het gezegd kan worden: » »waar de Stedehouder van Christus heerscht, — daar wonen eendragt, welvaart en vrede.« «

»Als historische, goddelijke instelling, heeft het Pausdom niets te vreezen van *menschen*, want als zoodanig is het *eeuwig*- als politieke instelling staat het bloot aan al het wisselvallige, 't welk menschelijke zaken beheerscht, en daarom is het voor de *eer* en de *veiligheid* der wereld noodig, dat het Pausdom uit dien toestand gerake, waarin het nu verkeert. Dat is van belang, èn voor de Roomsch-Catholieke Mogendheden, èn voor de Protestantsche, want de onafhankelijkheid van den Paus is een waarborg voor het zedelijk evenwigt der wereld; thans verkeert het Pausdom in groot gevaar, de Heilige Stoel staat op een vulcaan; en de Paus, door God gesteld om *vrede* te houden op aarde, wordt steeds bedreigd door de *revolutie*. Hij kan zich niet anders staande houden, dan door vreemde soldaten, en die *bescherming* is tevens een *blaam*; zij jaagt het prikkelbaar volksgevoel tegen hem in 't harnas, zij bewust, dat zij zich verlaten kan, noch op de *liefde*, noch op de *achting* van zijn *volk*.

»Jammerlijke toestand! Die wenscht, dat hij bestendig zij, is blind of kortzigtig, terwijl *verstandige* en eerbiedige verknochtheid zich beijvert, om een einde aan die verhouding te maken.

»De vraag toch is niet, of het *erfgoed* van St. Peter *verkleind*, maar of het *gered* zal worden.

»Keizer *Napoleon* begrijpt, dat de wereldlijke magt van den Paus in haar politiek bestaan *ernstig* wordt bedreigd, zooals hij tevens begreep, dat het *Pausdom* moest gered worden door Italie's *bevrijding*. God zegende zijne onderneming en gaf hem de overwinning, maar hij zou een onvruchtbaren roem hebben behaald, als hij, Italie zijne *nationale* regten hergevende, tevens niet zorgde voor de *veiligheid* en *onafhankelijkheid* van den Paus.

»Keizer *Napoleon* I verzoende door het concordaat de hedendaagsche *burgermaatschappij* met het *geloof*— Keizer *Napoleon* III, zijn erfgenaam, zij de eer beschoren, den Paus als *wereldlijk* Vorst te verzoenen met zijn *volk* en zijn *tijd*.

»Daarvoor moet gebeel de Catholieke wereld bidden tot God«

Het adres der Roomsch Catholieken in Groot-Brittannie, aan den Paus op te zenden, wordt door de dagbladen medegedeeld en luidt aldus:

»Wij ondergeteekenden, Roomsch Catholieken in Engeland en Schotland, gedachtig aan die onkrenkbare trouw aan den Heiligen Vader en den apostolischen zetel, welke wij van onze voorvaderen erfden, gezamenlijk met eene ernstige getrouwheid aan ons genadig hoofd van den Staat (Vorstin) en eene opregte getrouwheid aan de constitutie van ons Rijk,

»En tevens bewogen met het onregt, den Heiligen Vader reeds aangedaan, en met de gevaren, waarmede hij steeds bedreigd wordt;

»Ziende, dat een gedeelte zijner onderdanen in eene onverdedigbare muiterij tegen zijn gezag zijn opgestaan en op aansporing en door den bijstand van vreemdelingen en aanranders, hem beroofd hebben van eenige zijner Staten, die hem nog onthouden worden

»Ziende, dat zekere Europesche regeringen, zoowel door het bezigen van geld en troepen, als door openlijke aanmoediging en geheime kuiperij, tot deze overweldiging hebben bijgedragen, terwijl anderen, door vrees of vijandschap gedreven, de verkorting der regten van den Heiligen Vader zonder protest of tegenstand hebben aangezien;

Ziende, dat in ons eigen land de persoon, het karakter en de handelingen van den Heiligen Vader zijn aangevallen en belasterd geworden, terwijl zijne regten miskend en zijn bewind aangeklaagd werden;

»Ziende, dat deze aanklagten en vijandige handelingen zoo algemeen waren van de zijde der Protestantsche drukpers, van wege menig voornaam staatsman en andere openbare personen in dit Rijk, dat ons zwijgen ons zou blootstellen aan het vermoeden van medepligtigheid of van onverschilligheid omtrent den Heiligen Vader of van beschroomdheid in de uitoefening van ons regt, om aan het bewind, de wetgeving en het algemeen, onze zienswijze en gevoelens aangaande zaken van algemeen belang te doen kennen;

»Hebben besloten, onzen pligt jegens den Heiligen Vader, ons land en ons zelven te vervullen door de volgende verklaring:

»Ten eerste verklaren wij, dat, terwijl wij niet twijfelen aan de bestendigheid, zoo lang de tijd duurt, van het hoofd der Catholieke kerk als opvolger van den H. Petrus en als stedehouder van Christus op aarde, de R. Catholieken niet verdragen kunnen, dat de opperpriester de onderdaan zou zijn van eenig wereldlijk Vorst; en verder dat het behoud der wereldlijke heerschappij van den Heiligen Vader van het hoogste gewigt is, als een waarborg voor de onafhankelijke uitoefening van zijn oppermagtig geestelijk gezag,

»Ten tweede verklaren wij, dat de geweldige ontrukking aan den Heiligen Vader van een gedeelte zijns gebieds, wat het beginsel betreft, eene aanmatiging is van het regt, om hem te berooven van het geheel, en een voorwendsel en voorbeeld aan de hand zou doen, ter gunste van de geheele afschaffing zijner wereldlijke magt.

»Ten derde verklaren wij, dat door de ontevredenheid en tegenzin van een gedeelte der bevolking van de Romagna, bij den buitenlandschen invloed en hulp, als eene voldoende regtvaardiging te erkennen, om den Heiligen Vader van zijne staten te berooven, een beginsel wordt bekrachtigd, waardoor alle orde, gezag en bewind omvergeworpen, en rust, godsdienst en de maatschappij het onderste boven gekeerd worden.

»Ten vierde verklaren wij, dat door voorbeelden, volgens welke dwingelandij, verdrukking of wanbestuur van eenig Vorst immer geacht worden eene regtvaardiging te zijn voor de verloochening van getrouwheid door hunne onderdanen, niets gevorderd kan worden, hetwelk als grondslag zou kunnen dienen, om de tegenwoordige muiterij in de Romagna te regtvaardigen.

»Ten vijfde verklaren wij te gelooven, dat, naar aanleiding van de feiten en van de bekentenis van alle bevoegde en onpartijdige ooggetuigen, er geen levend Vorst bestaat, die meer dan de Heilige Vader den naam verdient van een weldadig verlicht en vaderlijk regeerder, en dat zijne welwillende pogingen en bedoelingen om verbeteringen in het bewind zijner Staten te brengen, belemmerd zijn en worden door het gedrag van diezelfde personen, zoowel binnen als buiten zijn gebied, die trachten de tegenwoordige muiterij te regtvaardigen door het voorwendsel van wanbestuur.

Ten slotte en op bovengenoemde gronden, protesteren wij dus tegen het ongelijk, den Heiligen Vader aangedaan om hem te berooven van zijn grondgebied. Wij protesteren tegen het ongelijk, allen catholieken aangedaan door de poging om de onafhankelijke uitoefening van 's pausen geestelijke magt, waarvan zijn wereldlijk gezag de veiligheidsgeleide is, te wijzigen. Wij protesteren tegen de muiterij van een gedeelte zijner onderdanen in de Romagna, als onverdedigbaar, en tegen de hulp hun door buitenlandsche stokebranden en aanranders uit naburige staten geschonken, zoowel als tegen die, verleend door Europesche staatslieden en beerschers, daar zij schadelijk is voor de godsdienst en gevaarlijk voor den vrede der wereld en voor de veiligheid van alle staatsbesturen. Verder protesteren wij tegen elke inbreuk op de regten van den Heiligen Vader als een onafhankelijk vorst.

»Wij protesteren tegen eenige aanmatiging van elken anderen staat of beheerscher, of van een kongres van staten, om te beschikken over het grondgebied van den Heiligen Vader, of hem eenige voorwaarden op te leggen tegen zijnen wil. Wij zijn integendeel overtuigd, dat elke verandering die regtvaardigheid en de omstandigheid vorderen met opzigt tot de wetten of het beheer van zijn gebied, overgelaten behoort te worden aan zijn eigen onbelemmerd oordeel en onbetwijfelde goedwilligheid. Bijzonder protesteren wij tegen het bezigen van de magt en den invloed van ons rijk, hetzij in een staten-kongres, hetzij afzonderlijk ter gunste van de muitende onderdanen van den heiligen vader of ten einde hem te berooven van zijn grondgebied, of om zijne onafhankelijke oppermagt te verkorten door hem voorwaarden te stellen. En wij doen bij deze ons besluit kennen om te wederstaan en te veroordeelen, in den geest der konstitutie elke zoodanige handeling van wege de verantwoordelijke raadslieden der Kroon, tot welke staatspartij zij ook mogen behooren.

»18 Clifford Street, Londen 14 Dec. 1859.«

De *Times* zegt nopens dit adres: »Wij twijfelen niet in het minst, of het zal, welk ook het getal der onderteekeningen zij, door alle natien der wereld, hetzij protestantsch of katholiek, met de grootste verachting ontvangen worden.« De uitdrukking »wij twijfelen niet in het minst.« is wat sterk, en men zal dienen te lezen: »wij hopen zeer.« Voorts zegt het blad, »dat het adres, ofschoon geheel magteloos om den minsten bijstand aan den paus te verschaffen in zijn wereldlijk gezag, strekken zal tot een gedenkteeken van de schande en onwetendheid van het ultramontaansche katholicismus, en als een doorslaand bewijs dient van de gemagtigdheid en vrijzinnigheid, die aldus vooroorlooft dat mannen, zonder het minste begrip van de vrijheid die zij misbruiken, openlijk hunne getrouwheid aan eene buitenlandsche mogendheid verklaren, en de onderdanigheid van hun eigen bewind ten behoeve der pauselijke belangen tot eene voorwaarde stellen van hunne politieke medewerking.« Wat de eerste zinsnede aangaat, hare juistheid met betrekking tot de »onwetendheid« zal veel afhangen, niet alleen van het getal der onderteekenaren, maar tevens van hunne hoedanigheid, en indien de katholieken in Engeland met het hoofd hunner kerk begaan zijn en dieus wereldlijke magt wenschen te zien schragen, dan behooren zij thans niet achterlijk te blijven, om hem den »geringen troost«, zoo als signor *Mortara* zich uitdrukte, van eene handteekening te verleenen. Hes verzoekschrift van *Mortara*, om zijne zaak bij het kongres voor te dragen, kan als een tegenhaner van het katholieke adres beschouwd worden, en indien dat verzoekschrift werkelijk in omloop komt, zal het misschien niet onverschillig zijn na te gaan, wien de meeste handteekeningen te beurt vielen, aan den vader die zijn geroofd kind terug vraagt,

of aan hem die de magt eischt dat kind te kunnen ontrooven.

—

De *Univers* zegt zeer bitter: »men wil den Paus het Vatikaan laten met een tuin er om, roept: » dat alle Catholieken adressen van gehechtheid aan den Paus teekenen!" en geeft zulk een document, geteekend door zijn hoofdredacteur *Veuillot*.

De Fransche Regering, daarin eene demonstratie ziende tegen de politiek des Keizers, zond aan den *Univers* eene *tweede* waarschuwing.

Nu hangt hem het doodend zwaard boven 't hoofd.

Intusschen — op actie volgt reactie, en 't zou ons hoogelijk verwonderen, als de Paus inderdaad moet missen, wat de pers zoo vrij is van hem af te nemen.

De tijd zal het leeren, maar dat Rome. al zijne kracht, zoowel stoffelijke als zedelijke in beweging zal brengen om het dreigend gevaar te weren, is te voorzien, immers hoe hoog het die degradatie van den Opperpriester opneemt, blijkt uit de depêche die meldt: »kardinaal *Antonelli* heeft zijn vertrek naar Parijs uitgesteld, ter zake van de brochure (geschreven door eene pen die schreef wat de Keizer haar dicteerde) over het wereldlijk gezag van den Paus.

Er zal nog heel wat moeten gebeuren, dat in ons geloof eer *Pius IX* alleen is burgemeester van stad en ambt Rome.

Koningin *Isabella*, de zoo beminde dochter van *Pius IX*, is te midden van al het Maroccaansche gedruisch en terwijl het Vatikaan in groote benaauwdheid verkeert, zeer voorspoedig bevallen van eene Prinses.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De minister van oorlog heeft bij aanschrijving van 21 Dec. 1859 bepaald; dat voortaan de tijd van dienst, die een militair in de klasse van discipline doorbrengt, moet gerekend worden als *interruptie van dienst door eigen toedoen*, en dat hij dus, na het eindigen van zijn anders loopend engagement, zooveel langer in dienst zal moeten verblijven: zullende deze bepaling met 1 Jan. 1860 in werking treden. Hierdoor zullen zij, die anders bij de klasse van discipline met een paspoort van de 2e soort uit den dienst worden verwijderd en later tot geene dienstneming meer mogten worden toegelaten, thans door het in later diensttijd aan den dag leggen van een verbeterd gedrag, niet voor het leger verloren gaan, maar alsdan nog tot een reëngagement kunnen worden toegelaten.

—

De heer *Geerligs*, tijdelijk direct. van de onderwijzerskweekschool te Haarlem, heeft voor die betrekking bedankt.

—

Dr. *de Jong*, te Leijden, heeft bedankt voor de benoeming tot directeur van 't Zendelingshuis te Rotterdam.

—

De *N. Winsch. Ct.* zegt van 27 j.l.:

» In de zitting van onzen gemeenteraad van zaturdag ll. heeft de raad zijne belangstelling in onze gemeentelijke inrigting voor middelbaar onderwijs bewezen, door f 500 op de begrooting te plaatsen voor het bezoldigen van éénen onderwijzer in de nieuwere talen. De toenemende bloei van het gymnasium maakte zulk een besluit zeer wenschelijk en daardoor is aan het verlangen van zeer velen onzer geachtste ingezetenen voldaan.

Den zelfden dag hebben HH. curatoren van het gymnasium een tweetal opgemaakt, voor de betrekking van Lector aan het gymnasium, waarop geplaatst werden de heeren *R. Rijkens*, beroepen leeraar aan de school voor Handel, Nijverheid en zeevaartkunde te Delfzijl en *H. J. Hendeman*, hoofdonderwijzer te Rhenen.

—

Als iets bijzonders kan worden medegedeeld, dat het, op het ll. gehouden Landhuish. Congres te Winschoten met den eersten prijs bekroond varken (inlandsch ras) van *A. R. Pott* te Winschoterzijl, bij slagting, de aanzienlijke zwaarte heeft gehad van 676 halve Ned. pd., waarvan 67 halve Ned. pd. aan vet.

—

Te Nieuwolda zijn gemest en geslagt 2 jonge varkens van gekruist ras, oud 10 maanden, en waarvan het eene 320 en het andere 357 halve Ned. ponden woog.

—

Als een bewijs van de groote groeikracht van boomen in de omstreken van Beerta, wordt aan de *Groninger Courant* van daar gemeld, dat op het land van den heer *R. Geertsema*, een boom is uitgegraven, die eene lengte heeft van meer dan 130 voeten, bij eene dikte van 2½ voet middellijn. Het groene hout is nog bijzonder gaaf.

—

Door een 20tal jagtstroopers is dezer dagen nabij Nestelrode, tegen eenige jagtopzieners feitelijk verzet geboden; zelfs is van weêrszijden gevuurd. Thans bevinden zich dientengevolge aldaar patrouilles te paard, van de omliggende brigades maréchaussée.

—

Kampen, 27 Dec. Gisteren avond nam de diligence van *van Gend en Loos*, die het Katerveer niet kon passeren, haren weg over Kampen naar Zwolle. In de nabijheid van de herberg »de Kroon«, halverwege tusschen beide steden, viel van den bijwagen, die bij gecombineerde diligence was, de voerman van den bok en kwam onder een der raderen van den wagen. Daarbij kreeg bij een hoefslag van een der paarden, met dat ongelukkig gevolg, dat hij oogenblikkelijk dood bleef. Zijn lijk werd in genoemde herberg gebragt.

Delden, 25 Dec. De dag van heden, zoo blijde voor de hervormde bevolking dezer plaats aangebroken, is voor aar in een dag van rouw verkeerd. Onze oudste leeraar ds. *J. A. de Lorraine Holling*, op weg zijnde naar het kerkgebouw om de gemeente voor te gaan, had het ongeluk te vallen en schoon hem met de meeste belangstelling en vaardigheid hulp werd gebragt, had hij binnen weinig oogenblikken opgehouden te leven. Hoe de gemeente met de weduwe en kinderen treurt om het verlies van een man, die zoo vele jaren in zoo menige betrekking met den meesten ijver en tot nut van velen werkzaam was, kan moeijelijk worden beschreven. Hij was bij iedereen geacht en bemind en was zijn leven gewijd aan de verkondiging van het Evangelie, zijn sterven op den weg van zijn pligt op dezen plegtigen dag, zal eenen diepen indruk achterlaten.

's Hertogenbosch, 24 Dec. Een gedetineerde van 't algemeen dépôt van discipline bevond zich sedert eenige weken ter verpleging in 't militair hospitaal; zijn algeheel herstel nabij, zoude hij weldra naar zijne gewone verblijfplaats, het fort de Papenbril, moeten terugkeeren; daartoe echter schijnt hij niet veel neiging te hebben gevoeld, althans gisteren-avond omstreeks elf ure heeft hij beproefd uit het hospitaal te ontsnappen. Te dien einde had hij zich van eenige gordijnkoorden weten meester te maken en dacht langs deze zich uit een ongeveer 35 voet hoog raam naar beneden te laten; naauwelijks echter had hij zich aan de sterkte der koord toevertrouwd of deze brak en stortte hij naar beneden, bij den val een zijner beenen op eene deerlijke wijze kwetsende, waardoor hem bij de meest mogelijke inspanning de ontvlugting allermoeijelijkst werd gemaakt en hij dan ook al spoedig der policie in 't oog en in handen viel. Deze geleidde hem naar 't bureau van politie, vanwaar hij kort daarna in eene draagmand (zulks ten gevolge der bekomen verwonding van zijn been) naar 't hospitaal moest worden teruggebragt, om aldaar eerstens zijn herstel, tweedens de hem wachtende nieuwe straf te verbeiden. Van zijne kameraden, drie in getal, mede ter verpleging in 't hospitaal die hem in zijne ontvlugting behulpzaam waren — gewis om bij goed succes zijn voorbeeld te volgen — zal zekerlijk de gelegenheid tot eene betere kans van welslagen wel worden benomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Te Lyon zijn twee geneesheeren tot geldboete veroordeeld, ter zake van het vrijwillig toebrengen van wonden aan een kind van tien jaren, een vondeling, hetwelk zij in een godshuis smetstof hadden ingeënt, om in het belang der wetenschap te weten of smetstof van een door schurft aangetasten lijder, door inenting, deze ziekte op een anderen persoon doet overgaan.

— Eene vrouw vermaakte zich dezer dagen albier met haar zoontje te slingeren voor een venster der eerste verdieping. Eensklaps ontviel haar het kind, doch het kwam zonder zich te bezeren, op den ongespitten hofgrond neder. Juist trad haar man binnen en riep uit: God, mijn kind is dood!« Na dien uitroep werd de moeder radeloos. Zij sprong het kind achterna door het venster en brak het linkerbeen.

ENGELAND.

Londen. Men leest in den *Jewish Chronicle*: »Wij vernemen dat de meêwarigheid voor den beroofden vader signor *Mortara*, toeneemt. Hij onderhield zich in de afgeloopene week met christenen van grooten maatschappelijken invloed, die zich bereid hebben verklaard eene bijeenkomst op groote schaal te beleggen, ten einde aan het publiek de gelegenheid te geven hunne gevoelens uit te drukken. Hij is ook vereerd geworden met een bezoek van alderman *Salomons*, die hem insgelijks zijne hartelijke deelneming betuigde. Signor *Mortara* heeft zijne smeekingen bij den raad van afgevaardigden ingezonden, met verzoek hem te ondersteunen in zijne pogingen om de zaak aan het congres voor te leggen. Er is een verzoekschrift in omloop, waarin met verschuldigde achting en met de krachtigste beweegredenen op het voldoen van zijne bede word aangedrongen, en welk verzoekschrift opgesteld en rondgezonden is door signor *Mortara*, die, onder het bewustzijn der dure verpligting die als vader en als Israeliet op hem rust, geene middelen onbeproefd wil laten om zijn doel te bereiken Wie, die de gevoelens van een waren zoon van Israel of een vaderhart bezit, zal niet in zijne smarten deelen? En wie onzer zal zich de geringe vertrooting ontzeggen, zijne onderteekening te hechten aan de uitboezemingen van de grieven der heilige smart van een beroofden vader, die zijn kind voor zijn gezin, voor zijne gemeente en voor zijnen God zoekt te herwinnen!"

— Twee schakingen onder den voornamen stand baren groot opzien. Een gehuwde dame, tot de eerste kringen behoorende, die een jaarlijksch inkomen van meer dan f 150 000 als eigen vermogen bezit, de echtgenoot van het parlementslid *J. H. Garney*, is met haren bediende op den loop gegaan, met achterlating van een brief aan haren man, waarin zij hem de zorg voor hunne twee kinderen aanbeveelt en het betreurt haren verliefden hartstogt niet te kunnen weerstaan. Haar man had reeds vroeger willen scheiden. — Een millionair te Kent, een der aanzienlijkste grondeigenaren, had eene dochter, die zijne eenige erfgenaam zou zijn. Een hulpprediker won het hart dier rijke erfdochter, doch de vader gaf zijne toestemming tot hun huwelijk niet en het meisje werd later de echtgenoot van een Nederlandschen koopman, die een bruidschat van 100.000 pd. st. met haar kreeg. Na vier jaren gehuwd te zijn geweest, is zij dezer dagen met haren vroegeren beminde gevlugt.

DUITSCHLAND,

Frankfort. Te Marburg, in Keur-Hessen, werd den 18den dezer, door de voormalige vrijwillige jagers, welke in 1813 en 1815 deel hadden genomen aan den bevrijdingsoorlog des Duitschen vaderlands, het gebruikelijke herinneringsfeest gevierd. Ofschoon niet uitgenoodigd om aan het diner deel te nemen, verscheen daarbij de bekende voormalige minister *Hassenpflug*, mede een der vroegere vrijwillige jagers. Niet alleen matigde hij zich daar bee regt aan om op den keurvorst een toast uit te brengen, maar hield zelfs een lange rede, waarin hij tegen de hersenschimmige Duitsche eenheid waarschuwde, die hij als een brandfakkel schilderde, bestemd om, onder het volk geslingerd, de revolutie te ontsteken. Deze rede verwekte eene zoodanige verontwaardiging onder de toehoorders, dat de heer *Hessenpflug* het geraden vond zich onverwijld te verwijderen.

BELGIE.

Brussel. De zitting der kamer van gedeputeerden was gisteren weder geheel gewijd aan de discussien over de verkiezingen te Leuven. De heer *de Theux* heeft voor en de heer *van den Peereboom* tegen de toelating der gekozenen gesproken. De laatste maakte eene vergelijking tusschen de Romagna en Belgie, van welke het eerste alles aanwendt, om niet weer onder het Pauselijk gezag teruggebragt te worden, terwijl in het laatste eene verblinde partij naar een geheel tegenovergesteld doel streeft. Toen de redenaar zich ten slotte tot de regterzijde wendde en in naam van het liberalisme zweer, dat hij altijd de vrijheid zou verdedigen, werd hij levendig toegejuicht, zoowel van de tribunes als van de banken der vergadering

— De speelbank te Spa heeft dit jaar de bijna ongeloofelijke som van een millioen drie honderd duizend francs meer opgebragt dan in 1858. Elk jaar is de vermeerdering aanzienlijk. Gesteld dat de exploitatie-kosten 360.000 fr. beloopen, blijft er een zuivere winst van ongeveer een millioen over. Hiervan krijgt de regering de helft of 500.000 fr., de stad moet 20 pCt. d. i. 200.000 fr. er van ontvangen, en de overige 300.000 fr behooren den aandeelhouders.

ITALIE.

Rome. De minister van finantien heeft de begrooting van staatsuitgaven en inkomsten voor het jaar 1860 aan de consulta tot onderzoek voorgelegd. Zij sluit met een geraamd tekort van 700 000 scudi (dat is ruim 1,750.000 gulden in Nederlandsch geld) welk tekort hoofdzakelijk door buitengewone uitgaven voor het departement van oorlog veroorzaakt wordt. In dit budget zijn de opbrengsten en uitgaven der Romagna in rekening gebragt, even zoo als of die landstreek niet in opstand was. Door het verlies van de opbrengsten der in opstand zijnde provinciën, zijn de inkomsten der pauselijke schatkist met een bedrag van ruim 300.000 scudi in elke maand verminderd, maar zijn ook de gewone uitgaven voor het bestuur dier landstreken minder geworden.

Florence. Alhier bestaat sedert eenige jaren eene kleine vereeniging van lieden welke zich onder den naam van de Evangelische gemeente van de Katholijke kerk hebben afgescheiden; zonder zich aan de Protestanten te willen aansluiten, maken zij veel werk van bijbellezing en prediking in de landtaal. Zij bestaat bijna geheel uit lieden van den mingegoeden stand, maar heeft eenen man van aanzien en hooge afkomst, den graaf *Pietro Guicciardini*, aan haar hoofd en eenen uitgeweken Napolitaan, met name *Mazzarelli*, tot prediker. Onder de groot-hertogelijke regering hield deze gemeente hare godsdienstige bijeenkomsten in het geheim in de woningen van hare leden; maar van de vrijgevigheid der tegenwoordige regering gebruik makende, verschafte zij zich een eigen locaal aan een van de openbare pleinen van Florence en kwam aldaar met opene deuren bijeen, om godsdienstoefening te houden en de predikatie of bijbellezing te hooren. Deze bijeenkomsten trokken de aandacht van het publiek; vele niet tot de gemeente behoorende personen gingen ze bijwonen uit belangstelling of enkel nieuwsgierigheid of met minder welwillende bedoelingen. Zelfs werd de Toscaansche minister van eeredienst de heer *Salvagnoli*, er soms gezien. Dit ging zoo ver, dat het voor de Roomsche geestelijkheid ergerlijk werd; de aartsbisschop van Florence beklaagde zich bij de regering over het toelaten dier openbare godsdienstoefening; en ten gevolge dezer klagte, ondersteund door den gelastigde van het Fransche gouvernement, zijn de bestuurders der gemeente, volgens berigt uit Florence van den 14den dezer, door het gouvernement dringend uitgenoodigd om niet langer op die plaats en op die wijze godsdienstoefening te houden, dewijl zij daardoor aan den goeden gang der openbare aangelegenheden bezwaren zouden in den weg leggen. De gemeente, het gouvernement niet willende bemoeijelijken, besloot het locaal te verlaten en weder, als vroeger, in de woning van een of ander harer leden godsdienstoefening te houden, en niet meer met open deur te vergaderen zonder echter de deur voor het publiek te sluiten. Evenwel trok hare bijeenkomst nu nog eenen stroom van nieuwsgierigen. Men dacht echter dat de bewindslieden zich niet zouden laten bewegen om de onverdraagzame wetsbepalingen van vroegeren tijd, welke wel in onbruik geraakt maar nog niet afgeschaft zijn, op de kleine gemeente toe te passen; zij verlangden alleen als eene gunst, dat de bijeenkomsten uitsluitend voor de leden der gemeente zouden toegankelijk zijn, en dat alle andere anderen zouden geweerd worden.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Amsterdam. Woensdag, 28 Dec. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 63¹⁵/₁₆ percent. dito 4 pCt. 98⅛ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 103⅝ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 73¾.

Granen en Zaden.

Koolzaad Rubs dadelijk f 375 — 130 ponds bonte Poolsche Tarwe f 314 — Pruissische Rogge in Junij f 203.

ASSEN, 29 December.

Het verdagen van de beslissing der Eerste Kamer ten aanzien der spoorweg-kwestie heeft in het Noorden en ook in deze Provincie een onaangenamen indruk gemaakt. »Men vreest — zegt de *Prov. Groninger Courant* — daarin een voorspook te moeten zien van de verwerping van het door de Tweede Kamer aangenomen ontwerp, en dat wij dus in de zoo stiefmoederlijk behandelde Noordelijke gewesten, nog lang naar het versnelde middel van communicatie verlangend zal kunnen zuchten.«

Zeker is het, dat de belangrijke zaak weder eenigen tijd hangende blijft, en te verwonderen is het niet, dat sommigen bevreesd zijn voor onvoorziene gebeurtenissen, die een nadeeligen invloed kunnen uitoefenen op het lot van het ontwerp. Wij deelen, hoewel het uitstel niet zonder gevaar is, die vrees niet zoo onvoorwaardelijk, omdat de spoorweg-eisch die des Volks is en de billijkheid en kracht daarvan in Holland en vooral te 's Hage erkend en op de regte waarde gesteld wordt. Mogt (om iets te noemen van datgene, wat de groote zaak kan schaden) de toestand in Indie onverhoopt zóó worden, dat Nederland zijne kracht en zijne schatten voor het behoud van die „parel" moest gebruiken dan zou uitstel ook in 't Noorden geregtvaardigd zijn, want men *kent* er de waarde van die bron van algemeene welvaart genoeg. om in dat geval zijn verlangen naar het spoorwegnet te temperen, maar geschiedt er niets, dat de schatkist gebiedt te sluiten, dan zien wij in dat uitstel geen gevaar. Wij hopen, dat vóór de bijeenkomst der Eerste Kamer, het middel zal gevonden zijn, om Amsterdam met het spoorwegontwerp te verzoenen, opdat het met algemeene stemmen aangenomen, ook niet alle kracht worde verwezenlijkt. Schade of krenking van de wezenlijke belangen der hoofdstad, wordt in het Noorden door niemand gewenscht, want: „zou *de staat* is *Amsterdam*" hier krachtige tegenspraak vinden, het belang van de welvaart der hoofdstad wordt hier zeer gewaardeerd, omdat als men hier weet hoe naauw handel en landbouw verwant zijn, en de bloei van den eersten, dien des anderen bevordert, gewis ook de eerste levendig gevoelt, dat de vermeerdering van de productie van den grond en van de nijverheid, door spoorwegen zoo krachtig in de hand gewerkt en door de vermelde gemeenschap versterkt wordt en daardoor de levensbron der hoofdstad rijker zal vloeijen.

Bij de overgroote menigte aanvragen om spoorwegen en de petitien voor en tegen bepaalde lijnen, moet er eene petitie dezer dagen bij het ministerie van binnenlandsche zaken zijn ingekomen, die, voor zoo ver wij weten, tot nog toe niet is publiek gemaakt en wel van de gemeente Koudekerk, waarin verklaard wordt dat, naar aanleiding der aanvrage van de Hollandsche spoorwegmaatschappij, ter aansluiting der lijn naar Leiden enz., die lijn over Koudekerk zou loopen, maar dat zij daartegen petitioneert, als zijnde de daar bestaande middelen vervoer voldoende en dus in gevaar van door den nieuw aan te leggen spoorweg benadeeld te worden. Zij verzoeken dus van een spoorweglijn verschoond te blijven!

Naar men verzekert, zijn er verschillende gemeenten die bij het Ministerie van Oorlog aanvraag hebben gedaan tot het verkrijgen van garnizoen en die zich daartoe gaarne geldelijke opofferingen getroosten, onder anderen door het aanbieden van behoorlijke kazernen en andere middelen, die kunnen strekken, om den soldaat nut en genoegen te verschaffen.

Zij vestigden in dit opzigt het oog op de stad Kampen die toont hoeveel prijs zij stelt op het verblijf van het instructiebataillon, in de overtuiging, dat het geld daarvoor uit de stedelijke kas genomen, ruime rente opbrengt voor de ingezetenen van allerlei rang en stand. De vermogende ingezetenen zien daardoor de huishuur stijgen en de nijvere stand ondervindt daardoor eene geldcirculatie, die door alle handen komt en overal iets achterlaat.

Het is te voorspellen, dat sommige gemeenten, die wel nig prijs schenen te stellen op harnizoen, weldra blijken zullen geven van eenigzins andere gevoelens.

Een telegram van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, dd. Batavia 7 November 1859, luidt:

De telegraafkabel tusschen Singapore en Muntok is gelegd en werkt goed. — Overigens geen nieuws.

Volgens een telegrafische depêche met berigten uit Batavia, loopende tot 1 November, is de civiele gezagvoerder te Bonthain vermoord. Men zegt, dat hij aanleiding tot deze misdaad moet hebben gegeven.

• **Westerbork**, 24 Dec. Als eene bijzonderheid is ons medegedeeld door J. B. en H. B. uit Beilen, dat zij onlangs, op de jagt zijnde, tusschen Orvelte en Wezup hadden gezien een geheel witte haas met een zwart pluimpje aan den staart.

* **Annerv. Kanaal**, 25 Dec. 't Mesten van vette varkens en bovenal van zware varkens, schijnt in deze environs nog al hare liefhebbers te hebben.

Door den landbouwer *R. Sloots* van Eexterveen zijn in de verloopen week twee varkens verkocht en afgeleverd, waarvan de eene heeft gewegen 493 en de andere 510 halve Ned. ponden. Schat men nu 't gewigt van 't zoo genaamde plukvet, dat niet mede is gewogen, voor de beide zwijnen op 28 ponden, dan hebben deze beide varkens de enorme zwaarte gehad van 1026 halve Nederlandsche ponden.

Meppel, 26 Dec. De H. zondag in de Hervormde kerk alhier gehouden buitengewone collecte, om de armen eene dubbele bedeeling op het Kersfeest uit te reiken en alzoo het vragen van giften bij meergegoede ingezetenen geheel tegen te gaan, heeft opgebragt de som van f 157.

Door deze vrij ruime gift zagen de diakenen zich in de aangename gelegenheid gesteld, om aan alle behoeftigen, zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid in aanmerking te nemen, eene ruime bedeeling te kunnen geven en hun op het Kersfeest vreugde te verschaffen.

Met Nieuwjaar zal dit op gelijke wijze plaats vinden.

Ambt Hardenberg, 24 Dec. In den loop der week is door de policie dezer gemeente gevangen genomen en naar Coevorden gebragt, ten einde naar Assen getransporteerd te worden, de arbeider H. H, wonende aan de Dedemsvaart in deze gemeente, die vermoedelijk bij den landbouwer J. H. H. bij Coevorden een schepel boekweit een half mud oliezaad en een rooden vrouwenrok gestolen heeft.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

De heer *E. D. Lichtenvoort*, pred. te Nieuwe Schans, heeft het op hem uitgebragte beroep als jongste pred. te Dragten aangenomen.

Eext, 22 Dec. Aan het vergelijkend examen, voor de alhier vacerende onderwijzersbetrekking, hebben 9 sollicitanten deelgenomen. Na afloop daarvan, is door de burgemeester en wethouders, in overleg met den schoolopziener, een drietal geformeerd, bestaande uit: *J. Groenewold*, hulponderwijzer te Leek, met 53; *B. Huizing*, onderwijzer te Annerveen, met 45 en *H. Schievebeek* hulponderwijzer te Foxhol, met 43 punten. Hieruit zal binnenkort eene benoeming geschieden.

NAJAARSVERGADERING
DER
PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE
Zitting van 28 December.

Nadat de zitting der vergadering door 's Konings Commissaris was geopend, de notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd en eenige zaken van ondergeschikt belang behandeld waren, kwam het rapport der commissie over de water-opmaling uit het Punterdiep en het brengen daarvan op de Hoofdvaart ter sprake en werd hoofdzakelijk de conclusie van dat rapport, voorstellende, dat het Collegie van Gedeputeerden verzocht zouden worden, de onderhandelingen met de N. Willems-Kanaalmaatschappij voort te zetten en zoo mogelijk, onder nadere goedkeuring der Staten, tot een gewenscht einde te brengen.

De heer *P. Vos* vond zich door de conclusie teleurgesteld en had een bepaald voorstel verwacht, wijl de stof daartoe wel voorhanden was. Hij wees op de bate (f 15 .) dit jaar door het Oranjekanaal opgeleverd en ook het Noord Willemskanaal zou eene bate schenken, als het de Drentsche hoofdvaart van het noodige water voorzag. Dat was in het belang van de Provincie, de Smilde zou daardoor worden gebaat en het is daarom, dat de Provincie in dit opzigt te spaarzaam is. Om een verschil van f 700 kreeg de zaak haar beslag niet en later werd de hoeveelheid water het struikelblok voor het treffen van eene gewenschte schikking.

De heer *van der Vlies* beantwoordde den heer Vos, lichtte de conclusie toe en trachtte aan te toonen, dat de N. Willemskanaalmaatschappij zich niet wil verbinden, om de gevraagde hoeveelheid water te geven en evenmin bepalen, hoeveel het meerdere boven de 22000 kubieke el in 120 dagen, indien er meer werd gevraagd zou kosten. Hij bragt hulde aan de voorzigtigheid, waarmede het Gedeputeerd Collegie in deze belangrijke zaak had gehandeld en achtte het bevreemdend, dat de Kanaalmaatschappij zwarigheid maakt; om na een proeftijd, in welken het blijken zou wat de Hoofdvaart noodig had en de machines leveren konden, de zaak definitief te regelen. Zij scheen alzoo geen vertrouwen in hare eigene zaak te stellen.

De heer *J. T. Homan* herinnerde, met het oog op de bate, waarvan de heer Vos had gesproken op de schuld, die de Provincie nog aan het Hoogeveensche kanaal zou hebben en die tengevolge van de wateropmaling zou kunnen verminderd worden.

De heer *A. Homan* stelde daarop voor continuatie van onderhandelingen, het verzoek aan 's Konings Commissaris om magtiging te erlangen tot het houden van eene buitengewone vergadering, ten einde het resultaat van die onderhandelingen te bespreken en zoo mogelijk goed te keuren, of, in geval die magtiging werd geweigerd, daarvan rapport te doen in de zomervergadering.

De heer *H. Vos* beweerde op nieuw, dat de kwestie primitief eene geldkwestie was en later eene waterkwestie was geworden met nieuwe bezwaren en eischen en bleef bij zijn gevoelen, dat de Provincie in dezen veel te angstvallig handelde.

De heer *van der Vlies* erkende het eerste, en ook dat het *water* het hoofddoel was, en vroeg hoe het meerder water dan het contract eischte, zou worden verkregen Voor geld, maar voor hoeveel? En men zou het *moeten* nemen.

De heer *Roelink* wil ook zekerheid en zegt dat de peilskwestie nooit schipbreuk moet kunnen lijden.

De heer *Vos* geeft toe, dat *water* het *hoofddoel* is, maar voor de eischen die het Provinciaal Bestuur *nu* doet, moest er een anderen grondslag zijn gelegd dan die waarop nu is gebouwd. Men vraagt thans te veel water voor te weinig geld.

Jhr. *van der Wijck* bestreed het aangevoerde door den heer *Vos* en was voor de conclusie der commissie.

De heer *Oldenbandringh* keurde de conclusie goed, maar wilde tevens dat de Gedeputeerde Staten zouden onderzoeken, in hoeverre het mogelijk is, dat het water waaraan ook andere kanalen behoefte hebben, getrokken worde uit de Eems en zij daaromtrent verslag zouden uitbrengen in de zomervergadering.

De heer *van der Vlies* bragt hiertegen bedenkingen in.

De heer *J. Oosting* zou zijne stem aan de conclusie geven en gelooft ook niet dat op het beroep op de Staten in deze kwestie door een der leden een aannemelijk voorstel is aan te bieden, maar hij dringt aan op *spoed* in de verdere onderhandelingen.

De heer *Sluis* — hierop antwoordende — beweerde, dat de Gedeputeerde Staten, van hunne zijde, in deze kwestie altijd met den vereischten spoed hebben gehandeld, maar spoed hangt van beide partijen die onderhandelen, af en de *zekerheid* van te zullen ontvangen wat men eischt en betaalt, mag niet worden opgeofferd aan den *spoed*.

De heer *Oosting* verklaarde daarop, dat de heer *Sluis* hem niet goed had begrepen. Hij beschuldigde het Gedeputeerde Collegie niet van verzuim, maar bleef spoed wenschen.

De heer *van der Vlies* was ook voor spoed en eene minnelijke schikking.

De heer *Sluis* hernam, dat Gedeputeerde Staten, ook omdat zij eene gewenschte oplossing zochten, de voorwaarden zelfs billijker hadden gesteld, dan de Maatschappij zelve.

De heer *Roelink* vroeg, of er al informatiën zijn genomen aangaande het verkrijgen van Eems-water, en zoo neen, dan wenschte hij, dat zulks werd gedaan.

De *Voorzitter* vroeg nu, of het amendement van den heer *Oldenbandringh* als bijvoegsel tot de conclusie zou kunnen strekken.

De heer *van Echten* was daar tegen, als kunnende leiden tot vertraging, zóó ook de heeren *Sluis*, *Nijenhuis*, *Kimmell* en *van der Vlies*, wijl het thans te veel eischt.

De heer *Oldenbandringh* trok daarop zijn voorstel in.

Ook de heer *Homan*, na van den Voorzitter de toezegging te hebben verkregen, dat aan de Staten van den loop der zaak zoo spoedig doenlijk kennis zou worden gegeven, en de Commissie zich tegen zijn voorstel had verklaard, nam zijn voorstel terug en daarop werd de conclusie der Commissie, door den Voorzitter in stemming gebragt, aangenomen met algemeene stemmen.

De Voorzitter sloot daarop de buitengewone zitting in naam des Konings.

Advertentien.

Heden morgen, omstreeks één uur, overleed onze zeer geliefde Moeder en behuwd-Moeder JOHANNA GEERTRUI DULMOND, weduwe van F. STOKER, in den gezegenden ouderdom van ruim 77 jaren.

Uit aller naam,
R. HAAIJER.

Assen,
25 December 1859.

NEDERLANDSCH
Zendelinggenootschap,

Afdeeling Classis Meppel.

Vergadering op Woensdag 4 Januarij 1860, des morgens te tien uur, te de Wijk, ten huize van den Logementhouder G. LUBBERING.

De opwekkingsrede zal gehouden worden in de Kerk te IJhorst, te elf uur, door Br. E. DE VISSER, Predikant te Meppel.

Na het einde der godsdienstoefening bijeenkomst der Leden te de Wijk ter genoemde plaatse.

Namens het Bestuur der Afdeeling
J. J. DAMSTé,
Secretaris.

ZUIVERE CITROEN-PUNCH

te bekomen bij C. J. VAN DER SCHEER, Apotheker te Coevorden, à f 1.30 de flesch. Tevens zijn bij bovengenoemden verkrijgbaar verschillende soorten van **Theeën** uit het Magazijn van OTTO ROELOFS en Zoon te Amsterdam.

Te Koevorden voor f 75

TE HUUR:

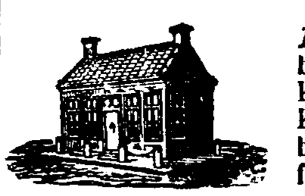

Een goed ingerigt ***BURGERHUIS***, staande aan de markt bij de haven, voorzien van vier Kamers, benevens ruime Keuken, Kelder, Voorhuis en Zolder, met best regen- en pompwater. Adres franco bij A. BOLL te Koevorden.

Meubelmakers.

P. A. STROEVE te Meppel, vraagt tegen 1 April 1860 **4 á 5 KNECHTS** en **3 JONGMAATJES**. Verder **2 JONGENS**, welke dadelijk kunnen geplaatst worden; allen P. G. Personen uit de gestichten Ommerschans en Veenhuizen zullen niet in aanmerking komen.

Tevens is bij hem **TE HUUR** een **STALLING** voor 4 á 6 Paarden. Brieven franko.

De Verteller, enz.

En stik mennig teltsjes ût de Lappekoer fon *Democriet*.

GEESTIG ÔNTWUD.

't Barde res, dot er ienige snoeshoânnen ien en boekwinkel stonnen, doe er en boer ien kaem. — „Hoe," freze ien fon d' eersten: „hwat docht en Saul onder de Profeten?" „Hij komt," ôntwudde de boer, „om d' ezels fon sien heit op te sikjen."

IENFÔDIGHEIT FON EN BÔLDRAEGSTER.

Bôldraegster. Heâ!! hoe sit hjir de boel sa thicht? Wherom, binne de blienen fóâr de gleâsen ollegjer sletten?

De faem. — Wol Lis, hast it net jed?

Bôldraegster. — Né! hwat scoe ik dôn jed bauwe?

De Faem. — De boer is wei!!! jister om twa oere is hij stoon.

De ondergeteekende Mr. JAN TIEMEN KIJMMELL, Notaris te Westerbork, maakt biermede, ter voldoening aan art. 64 van het Burg Wetboek, bekend, dat hij 's Konings toestemming heeft gevraagd, ten einde aan zijn zoon **LUCAS** vergund moge worden den geslachtnaam **NIJSINGH** bij den zijnen aan te nemen en zich in het vervolg te mogen noemen en teekenen ***NIJSINGH KIJMMELL***

Westerbork 28 Dec. 1859.

J. T. KIJMMELL.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Vrijdag den 30 December e k, 's avonds te 6 uur, in het Logement de Oude Veenhoop bij J. H. WIND aldaar, ten verzoeke van d' Erven JAN BERNIER HOMAN en ANNIGJE OFFEREINS, in leven Echtelieden te Smilde overgaan tot de bepaalde toewijzing van:

1o. Eene opstrekkende PLAATS met daarop staand ***HUIS*** en ***SCHUUR*** in 't eerste blok, plaats no 13, bij de Evert Hendrikswijk te Smilde, te zamen groot p. m. 7 bunders.

2o. Eene opstrekkende PLAATS ***VEEN*** en ***ONDERGROND***, met daarop staand ***HUIS***, gelegen te Smilde op d' Evert Hendrikswijk in 't eerste blok, zijnde plaats no. 33, te zamen groot 76, 34 r. 90 el.

Dienzelfden dag, 's voormiddags te 10 uur, zal op perceel no. 2 worden ingezet en 's avonds na afloop der bepaalde toewijzing worden verkocht:

RUIM HONDERD DAGWERKEN

beste Turf,

alsmede een ***WATERMOLENTJE***, op 't zelve perceel aanwezig.

Genoemde Notaris zal op Woensdag den 4 Januarij 1860. 's voormiddags te 10 uur, ten huize van den Kastelein DE BOER, op de Groeve, gem Zuidlaren, ter verzoeke van genoemde Erven J. B. HOMAN, bij inzate en op later te bepalen dag, bij toewijzing, in 't openbaar verkoopen:

Vijf perceelen ***WEI-*** en ***HOOILAND***, gelegen op de bolke en op de Kloostermade onder Kropswolde, gemeente Hoogezand; — als:

1o. ***Het kleine Knijpstuk***, groot 1 b. 13 r. 10 el.
2o. ***De Kibbelmatten***, groot 1 b. 66 r. 90 el.
3o. ***De Oostersche Metematten***, groot 2 b. 31 r. 40 el.
4o. ***De Hengstekamp***, groot 1 b. 35 r. 10 el.
5o. ***De Groevematten***, groot 1 b. 59 r. 50 el;

en de geregtelijke helft in de ***Kloostermatten*** aldaar, voor 't geheel groot 1 b. 82 r. 10 el.

Revalenta Arabica.

Ik heb reeds langs de goede hoedanigheden der ***REVALENTA ARABICA*** gekend en gewaardeerd.

Sedert 18 maanden gebruik is ze, wanneer ik ongesteld ben, voor ontbijt, en heb ondervonden, dat de Revalenta de maag herstelt en voor ander voedsel geschikt maakt, en tevens den patient een aangenaam en goedkoop ontbijt verschaft.

In geval van eene gebrekkige spijsvertering en voornamelijk wanneer de lever aangedaan is, beschouw ik de Revalenta als het beste van alle middelen, omdat ze gunstig op de gal werkt en dezelve verdunt.

Gaarne sta ik toe, aan deze regelen publiciteit te geven.

Sydenstone Reetory bij Fakenham, Norfolk, 5 Dec 1859
JAMES T. CAMPBELL.

Uit liefde voor de lijdende menschheid geef ik bij deze volgaarne de verklaring, dat mijne vrouw, IMMIGJEN SIJBRANDS BOVENKAMP, na vruchteloos de Medicamenten van den geneesheer gebruikt te hebben, eindelijk door het gebruik van slechts twee 1 ponds doozen ***REVALENTA ARABICA*** van alle pijn en maagkramp hersteld is.

Zij kan thans alle spijzen zonder aenigen hinder nuttigen, zij is van hare oude kwaal genezen en verheugt zich in eene volmaakte gezondheid.

Ik kan derhalve niet nalaten de Revalenta Arabica voor de hevigste maagkwalen ten sterkste aan te bevelen en ben altijd bereid, aan wien het ook zijn moge, mondelings nadere inlichtingen te geven.

Noordwolde (Provincie Friesland)
JACOB VEENSTRA, Mr. Bakker.

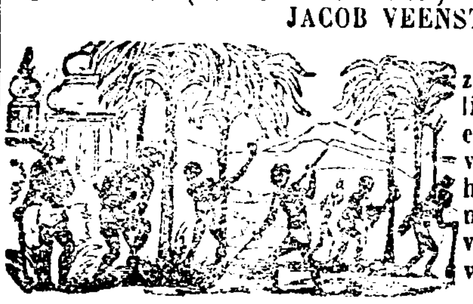

De Revalenta bezit eene verwonderlijke geneeskracht; er gaat geen dag voorbij, waarop niet het een of ander merkwaardige feit van genezing bekend wordt.

Koorts, zinkings, hoofdpijn, slijm, zuur, maagpijn maagkramp, galziekten, aambeiengheid, hoest, verstoppingen; diarrhaea, slechte spijsvertering, oprispingen, spanning op de maag en eene menigte andere ziekten geneest zij spoedig en met weinig kosten.

De Revalenta is een heerlijk, gemakkelijk, goedkoop, smakelijk geneesmiddel, dat nooit kwaad doen kan en altijd helpt als het maar

goed gekookt wordt,

waarop wij bijzonder aandringen moeten. Men zie daarover de kleine gebruiksaanwijzing, die bij iedere bus los afgegeven wordt en zorge, dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus tot waarborg der echtheid met de handteekening F. VON WINDHEIM en Co., **VERKOOPHUIS** geteekend is.

De prijs der **REVALENTA** is: Kleine Bussen 37 1/2, 1 pd. f 2, 2 pd. f 3—50, 5 pd. f 8—, 12 pd f 16—

Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN 18—24 Dec. Ondertrouwd: Jan Seinen en Elisabeth Smit. — Gehuwd: Roelof Kreeft en Geesje Kreuzen. — Bevallen: Fijchien Brookman geboren Kleine van zoon; Annigje Schonewille van zoon; Maria Helena Koopman geboren Brinks Paalman van dochter; Albordina Meinen geboren Slot van zoon; Aaltje ten Hartog van dochter. — Overleden: Hendrika Neutel echtgenoote van Berend Warmels 37 jaren; Klaas Booij 10 jaren.

BORGER 4—25 Dec. Gehuwd: Christoph Carl Wilhelm Scheumpf met Jantje Grooten van Nieuwbuinen; Willem Hadders weduwenaar met Gesien Weuning te Borger. — Geboren: Marchien dochter van J. Hajer en J. Venniok te Borger; Geuko zoon van K. Bijl en M. Oosterhof te Nieuwbuinen; Grietje dochter van J. Barelds en R. Roosien te Nieuwbuinen; Henderkien dochter van H. Zeubring en C van Dijk te Borger; Bernard zoon van H van Engen en K. Blomsma te Nieuwbuinen; Jan zoon van J. Weuning en J. Eggens te Ees; Tennis zoon van H. Zondag en S. Stoker te Drouwen; Roelfien dochter van A. Timmer en G. Wilkens te Buinerveen; Jakob zoon van J. van der Laan en H. Gruizinga te Nieuwbuinen. — Overleden geene. Aangegeven een levenloos kind (mannelijk geslacht) geb. uit A. Klamer en G Eggens te Borger.

MARKTBERIGTEN.

Groningen, 23 Dec.

Door de ingevallen dooi en echter nog gestremde vaart, is er in den handel heden gencegzaam niet omgegaan. Het verkochte bepaalde zich tot gerijven aan benoodigden tot vorige prijzen.

Raapolie bij gerijf f 35.25; dito vliegend bij partij f 34.75. — Lijnolie bij gerijf f 30; dito vliegend bij partij f 29.50. — Raapkoeken f 73 a f 75. — Lijnkoeken f 11.50 a f 12.

Oldemarkt, 24 Dec. Boter per 1/8 vat f 23.25.

Noordwolde, 22 Dec. Rogge f 6.40 a 6.80. — Boekweit f 5.25 a 6.10. — Boter f 1.00 a 1.06 het Ned pd.

Heerenveen, 24 Dec. Rogge f 6.70 a f 7.25. Boekweit f 5.70 a f 6.25. Boter per 1/4 vat f 50.00.

Steenwijk, 27 Dec. Rogge f 6.50 a f 6.80. — Boekweit f 4.90 a f 5.90. Boter per 1/8 v. f 22.50 a 23.00.

OOSTERWOLDE, 20 Dec. Rogge f 6.20 tot f 6.80; aanvoer — mud. — Zandboekweit f 5.00 a f 5.60; aanvoer — mud. — Veenboekweit f 4.80 a f 5.30; aanvoer — mud.

AMSTERDAM, 27 December. Kamper Eilands HOOI f 13 1/2 a f 16.

TARWE zonder handel.

ROGGE onveranderd; 124 ℔ Pruissische f 218; 119 ℔ Odessa f 187 bij partij; 115 ℔ Petersb. f 184. Op levering iets lager; in April f 197, 196; Mei f 200, 199, 198; Junij f 201; Julij f 202 f 201. Pruissische in April f 208; dito in Julij f 202.

KOOLZAAD £ 1/2 lager, Rübs op 9 vaten £ 62; op 9 vaten in April £ 64; in Oct. £ 67.

LIJNZAAD in een doen, 107 108 ℔ Riga f 250; 110 ℔ Calcutta f 315.

RAAPOLIE dadelijk hooger betaald, op levering flaauw; op 6 weken f 38; Vliegend f 36 3/4; 1o. Mei f 37 a 36 3/4; September f 38, October f 38 1/4; November en December f 38 1/2.

LIJNOLIE dadelijk en op levering niet williger; op zes weken f 31 1/4; Vliegend f 30; 1o. Maart f 30 1/2; April f 30 3/4; Mei f 31.

HENNEPOLIE op zes weken f 37 1/2; Vliegend f 36 1/4.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 56 a f 60.

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a f 11.

SCHIEDAM, 24 Dec. MOUTWIJN f 13 per vat contant met vrij wat handel.

JENEVER 100 pct Amst. proef f 16 1/2 a f 17 per vat contant bij partij.

240ste Staatsloterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. — 5e klasse.

1e Lijst. Nos, 9405 10062 en 14397 elk f 1000. Nos 1045 4741 4957 6798 10283 13492 en 18788 elk f 400. Nos. 11345 11585 12027 12298 en 12579 elk f200. Nos. 864 2684 2778 3839 5434 6348 7403 7629 9372 11596 13264 13573 16197 16643 en 16679 elk f 100.

Veemarkten

Groningen 27 Dec. De markt was heden gering voorzien van runderen en ging er weinig om. Van schapen was een tamelijke aanvoer; evenwel weinig verkoop. Van varkens was de aanvoer en handel gering; dragtigen van f 25 tot f 37, gusten van f 10 tot f 21; geslagte dito tamelijk ter markt en besteedde men hooge prijzen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	27 Dec.	24 Dec.
Nederl. W.S.	2 1/2	64	63 13/16
—	3	76	76
—	4	98 1/16	98
Amort. Synd.	3 1/2	94	
Handelm.	4 1/2		
O. I. Leening	4		96 3/4
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	4 1/2		
N. B.	1/2		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	103 7/8	103 7/8
Cert. 1831/33	5		85 3/4
Dito 1840	4	81 1/16	81 1/4
— Stieglitz	4	80 15/16	81 1/4
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	90 15/16	90 7/8
— 1855 6eS.	5	99 1/2	99 5/8
— van Ass.	6	61 7/8	

	pCt.	27 Dec.	24 Dec.
Polen,			
Aand. fl 500		160	160 1/4
Obl.	4	79	
Spanje, Obl.	1 1/2	32 7/16	32 9/16
Obligatien	3		43 13/16
Binnenl.	3	41 7/8	41 15/16
Amortisable		11 1/8	
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	54 3/4	54 5/16
— RenteA.	5	74 1/4	73 5/8
— Nation.	5	59 13/16	58 1/16
—— ——	2 1/2	29 5/16	29 15/16
Belgie, Cert.			
Rothschild	2 1/2	52 1/8	52
Portug., Obl.	3	44	43 7/8
Brazilien	5		
Weener aandeelen	4		

24 Dec. Bij eenige handel handel in Oostenrijksche fondsen was de markt nagenoeg als gisteren.

27 Dec. Nationale fondsen wederom zeer vast; van buitenlandsche waren Oostenrijksche iets flaauwer; overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

Boldraegster. — Neát er fon jed, minske! mar sis mij, is hij sien natuurlike deá stoon, of het de docter er bij west?

De Faem. — Dokter het er bij west. —

Bolledraegster. — Och! heárink!!!

ADVERTENTIEN.

En polderjonge, dij troch it ouwfriesen fon ól sien fingers net meár ien steát is, om te arbeidsjen, scoe graech pleátse wudde wolle as skrieuwer op en kantoor. Neijer informaties te bekommen bij Jakle Sipelstrou, köslein ien de Reáde Hoos te Nullegeá, mei franco brieven onder letters O. X. E.

Nieuwe telegrafie.

Plaats mejufvrouw Sophie te B., de wandelende Haarlemsche Courant, hier — 50 pas verder tante le Preu, voorzitster van het koffijkransje: »aldoende leert men!« — 50 pas verder baker Poetil — even ver van deze nicht Teutica, die bij tante le Preu is opgevoed — 50 pas verder de stovenzetster op het Nut te D. — op gelijken afstand van deze Geertje, de naaister van mejufvrouw Sophie — fluister deze in 't oor, nadat gij eerst hebt rondgekeken of er ook iemand in de buurt is en met den vinger op den mond het gewone stilzwijgendheids-signaal hebt gemaakt: »Mijnheer X leeft slecht met zijne vrouw!«

Als gij u omdraaait om te zien of er ook iemand nadert, weet Sophie het kostelijk geheim.

RAADSELS.

XLIV. Mijn eerste en tweede deel genomen,
Groeit aan boomen;
Maar kan ook stroomen,
En zoo in ons naar binnen komen.
Mijn twee laatste deelen,
Kan men uit de huizen stelen;
Maar als hij buiten staat,
Dan gaat het kwaad:
Want dan merken het de buren op straat,
En men doet het niet zonder kameraad,
Dus het beste is dat men zoo iets maar laat.
Mijn geheel,
Ziet men veel,
En heeft als elk fatsoenlijk mensch een keel:
Maar men noemt het zoo niet,
Alhoewel men bij hem scherpe tanden ziet.

LXV. Mijn eerste deel noemt u een woord.
Met *na* en *bij* gelijk van soort;
Mijn tweede heeft in oorlogstijd;
Er menig van den dood bevrijd;
Ik was het toevlugtsoord in nood,
't Geheel, een dorp; is fraai en groot.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.